

UDVARHELYI HIRADÓ

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fil. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 6 korona.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

Becsek Aladár.

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. Nyilttér sora
50 fillér. — Megjelen. hetenként egyszer, vasárnap.
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

A tisztességtelen verseny.

A kereskedelmi és ipari forgalomban elharpódzott visszaélések korlátozását tüzi ki az a törvényjavaslat, a mely *tisztességtelen verseny* czimen immár elkészült.

Ismételten és ismételten irtunk iparos osztályunk szomorú helyzetéről s mutattunk rá azokra az okokra, a melyek azt elidézék, a melyek nem csak fenyegetik, de lassan tönkre is teszik annak igen sok jóra való munkás tagját.

A nemes mozgalom még a mult év folyamán ott kezdődött, hogy Hegedűs miniszter fölhitva a szaktestületeket véleményadásra, hogy szükséges-e Magyarországon törvénnyel korlátozni a tisztességtelen versenyt, s ha igen, milyen irányban? Az nem szenved kétséget, hogy a szabad kereskedelem és ipar kinövésői nálunk éppugy érezhetők, mint más államokban, s addig, míg több nyugateurópai állam szükségesnek látta, hogy e visszaélések ellen törvényes intézkedésekkel védje meg a nagyközönséget, a magyar publikum becsapását nyugodtan türte eddig a törvényhozás.

Arról van szó, hogy miképpen lehet a szabad kereskedelem és ipar elveivel összeegyeztetni a szabad verseny korlátozását? A mióta a világpiacon a *fair play* uralkodó jelszavá lett a népek gazdasági életében, mindeki azt várta, hogy a szabad fejlődés mellett a jobb erők: az érdemesebbek, a tökéletesebbek fognak érvényesülni; hogy a verseny szabadsága egyaránt alkalmat fog nyújtani mindenkinek gazdasági tehetségét kifejteni, és a kiváló munka elnyeri méltó jutalmát; hogy tehetségek versenyében nemcsak a termelők szorgalma, iparkodása talál serkentést, de legtöbbször nyer maga a fogyasztó közönség, mely ezáltal a legkiválóbb termékhez a legjutányosabban fog hozzájutni.

Nem telt bele egy félszázad és ez az irány Európaszerte elvesztette nimbuszát, mert a hozzáfűzött várakozást nem volt képes beváltani. Nem az történt, hogy a szabad verseny mellett a „jobb“ érvényesült, de az „erősebb“. Nem az boldogult a ki érdemesebb volt, de a ki élelmesebb. Nem az nyert, a ki *becsületes*, de az, a ki *hizelgő*. A kinek értelem helyett a hangja volt nagyobb, a ki szerénység helyett *tolakodott*, a ki a „szerénység“ után való törekvésben immár *szemtelenné* vált.

Ily módon a szolid, becsületes üzletembert az elé a dilemma elé szorították, hogy vagy megmarad a tisztesség elvei mellett, s akkor elveszti közönségét; vagy uszik az árral, s akkor elveszti becsületét.

Mert a kereskedelmi becsület szenvedett legtöbbet a tisztességtelen verseny alatt. Oly polgárok, a kik a magánéletben hajszaúnyira, vagy, példa rá, igen gyéren térnek el a tisztesség követelményeitől, a kereskedelmi és ipar becsület dolgában elvesztik érzékenységüket. Az „üzlet“ érdeke szentesít náluk minden eszközt.

Hiszen a kereskedelem terén mindennapos dolog, hogy valaki az áru származási helyére nézve hamis adatokat használ, hogy oly minőségűnek jelzi áruit, amelylyel azok nem bírnak; hogy pl. jó angol gyapjunak mondja azt a szövetet, amelyet Brünnen szöttek más anyagból, avagy hangzatos francia firmák nevét nyomják rá arra a szappanra vagy párfümrre, amelyet valamelyik közeles városi bódében tákoltak össze; az ipar terén pedig mindjobban harapódzik a piszkos konkurrenzia, a munkáknak minden *szakértelem nélküli felvállalása*, amelyet — sajnos — igen sok esetben maguk a megrendelők, a hivatalos testület, az ugynevezett hangadók segítenek elő, minden utógondolat nélkül.

Ezzel a konkurrenzciával aztán az iparosok, kereskedők nem csak a maguk, hanem a pályatársaik hitelét is tönkreteszik s a közönség bizalmát teljesen megingatják.

Ezen az állapoton kíván segíteni ez az új törvényjavaslat, azonban annak jótékony hatása legfentebb a kereskedő osztálynál lesz észlelhető, iparosainkon pedig nem lesz segítve addig, amíg az egyes iparos osztályok nem szövetkeznek érdekeik megóvásáért. Ezt pedig megtehetik úgy, ha az iparhatóságokkal egyetértve bizottságokat alakítanak, a melyek felügyeljenek arra, hogy minden iparos az elvállalt munkát úgy állítsa elő, amint az a szerződésben kikötve van s különösen akadályozzák meg azt, hogy a nem szakértő közönséget olyképp károsítsák meg egyes vállalkozók, hogy más, rosszabb anyagot használjanak föl, mint a minővel a munka vállalva volt. Legnagyobb segítség volna pedig e mizerábilis állapotok megszüntetésére az, ha az ipar engedélyt *feltétlen képesítettséghez kötnék*, hogy az árakat, a tisztességes, szolid iparosok existenciáját kontár emberek ne tehessék tönkre.

Ezt megkivánja a magyar ipar hirneve, becsülete. És ha ehhez sikerülni fog a törvényhozás útján szabályoztatni a *tanoncz-ügyet*, valamint rendezni a *hitelviszonyokat* olyképp, hogy ne legyen tere egyeseknek mindig a mások károsításával és kijátszásával ingyen anyaggal konkurrálni iparostársai megromlására, akkor nagyobbára el lesz érve az, hogy a tisztességtelen verseny leszorul, aminek valóban el is jött az ideje, mert ha ez sokáig így tart, tönkre megy a magyar iparos, s akkor majd a *tisztességtelen verseny* törvényjavaslat nem éri el célját.

Mert a tisztességtelen versenyt büntetni kell. Büntetni kell a törvény egész szigorával, le kell a leplet rántani róluk, hogy féken tartsa az aljas üzelmek kitörését; hogy elrettentse a közmegejtés bélyege által azokat, akik nem restelnek hasznot huzni a tisztesség megtagadásából.

A kereskedelem és ipar tisztessége nem csak nagyközönség érdeke, de a nemzet becsületének is integráns része, az ország tekintélyének és erkölcsi tisztaságának benső tartozéka.

Azt pedig oltalmaznunk kell a törvény egész hatalmával.

Belföld.

Darányi miniszter köszönete. Udvarhelyvármegye közönsége tudvalevőleg a f. szeptember hó 23 án tartott III. r. közgyűléséből *Darányi Ignác* földmívelésügyi miniszternek *Ugron Zoltán* indítványára, eddigi kormányműködéséért, de legkiválóbban a Pr. Lyd által vele szemben elkövetett méltatlan támadásért, elismerést és bizalmat szavazott, a melyet felirat útján hozott a miniszter tudomására. *Darányi* miniszter ez üdvözlő felírára folyó hó 8-iki kelettel következőleg válaszolt:

Nagys. Dr. Damokos Andor alispán urnak.

A vármegye tekintetes törvényhatósági bizottságának f. évi szeptember hó 17 ikén 228. szám alatt hozzám intézett ép oly nagybecsű, mint lekötő szives megemlékezéséért fogadja Nagyságod hálás köszönetem nyilvánítását és tisztelettel kérem, méltóztassék ezt a vármegye nagyerdemű közönsége előtt is tolmácsolni.

Bár eddigelé nem is állott módomban, hogy Udvarhelyvármegye mezőgazdasági viszonyait a helyszínen megismerhessem, ezen körülmény nem gátolt abban, hogy a tisztelt közönségnek a mezőgazdaság fejlesztésére irányuló szives munkásságát meleg és éber figyelemmel ne kísérem.

Részemről mindenkor kiváló örömmre fog szolgálni, ha a vármegye jogos érdekeit előmozdítanom alkalmam lesz s én viszont azon kérésemnek adok kifejezést, hogy engem szives bizalmukban továbbra is megtartani méltóztassanak. Fogadja nagyságod tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Darányi Ignác.

Ugron János orszgy. képviselő beszámoló körutja alkalmával ma Zetelakára érkezik, ahol a járás szeretett képviselőjét nagy ünnepekkel készülnek fogadni.

Adófizetés.

Az 1899. évi zárszámadásokban az egyes adók hozadéka 16,700,000 forinttal haladta meg az előirányzatot. Pedig az ugyancsak kegyetlen volt.

Egyik kitűnő publicistánk ezt így jellemzi: A kagylók kinjaiból lesz a gyöngy, az „adó-alanyok“ szenvedéseiből a szép költségvetés. — Bizony sok szerény háztartás deficitjéből született az állami fölösleg. A diadalnak sok halottja és sebesültje hever a csatatéren.

Az adófizetési képességnek van egy olyan hátrvonala is, amikor az állampolgárok már csak káromkodnak, de adót lehetőleg nem fizetnek, hanem ellenállanak mindenféle módon, avagy pedig becsukják a boltot, az irodát és megszüntetik hasznos foglalkozásaikat. Az, ami Magyarországon megy ezzel a III. oszt. kereseti adóval, ugy is unikum és mindenekfölött erkölcsstelen. A 10%-os adólab kész hazugság anélkül is. De még csak nem is 10%-os. A 35%-os általános jövedelmi pótdadó, a 25%-os városi adó, a cseléd-adó, ut-adó, stb. ezt az adólabat legtöbb esetben 17—18%-ra emeli; a kamarai és másnemű járulékokkal együtt sok esetben 20%-ra. Ez annyi, mintha valaki minden keservesen megszerszett 100 frtja után évenként 18—20 frtot fizetne el azért, hogy a magyar állam jótéteményeit általában véve (de még nem a részletekben is) élvezheti, persze nem is beszélve a házadóról, ami a lakásban van benne és arról a rengeteg mennyiségű állami és városi fogyasztási adóról, melyet a jámbor polgár mindennap magába eszik és iszik s amit rövidesen a lakás és élet drágaságának neveznek az emberek és elég hibásan egymást szidják érte.

A miniszter költségvetésének keretében azt sejteti, hogy az egyenes adók reformjára vonatkozó munkálatok egy része már el is készült, a más része pedig munkában van.

Erre éppen a legnagyobb szükségünk van, mert annyi bizonyos, hogy a mi adótörvényeinkhez mérő fényűzés a genialitás. Ehez a kiméletlen és kegyetlen adórendszerhez csak kellő kiméletlenség és kegyetlenség kell és annyi aranyat izzadunk, amennyit csak akarnak.

Természetes, hogy nehéz a válasz ettől a könnyen kezelhető és tökéletes gépezettől. Milyen egyszerű is volt eddig a dolog. A pénzügyminiszteriumból rendelet ment, hogy az idén „erélyesen“ kell csinálni az adókiivetést. Nosza rajta, minden indoklás nélkül irtózatosan fölemelték az ember adóját és örültünk, ha valamit a fölemelt tételből le tudtunk könyörögni. Mert a törvény nem adott védelmet, hanem kiszolgáltatott minket.

Nehezen születik tehát az adóreform, mely véget vet a pomás állapotnak és lehetővé teszi, hogy az ember hazudozás nélkül, a törvény igazsága alapján kereshessen orvoslást az adókiivetés igazságtalanságai ellen. A szomszéd Ausztria már 1896-ban reformálta az egyenes adókat, mi pedig még mindig az osztrákoktól átvett és általunk csak tetemesen súlyosított adótörvények uralma alatt nyögünk. Így állott elő az a megdöbbentő helyzet, hogy a *gyöngye magyar ipar sokkal több terhet visel*, mint az erős osztrák és versenyző képességünket, minden egyébtől eltekintve, még az állam adópolitikája is tönkrevéri.

Huszonöt esztendő óta, a mióta t. i. ezek az adók életben vannak, csaknem szakadatlan a reformjuk után való epekedés. Egyik részüket, a fényűzési adókat, pár évre rá el is törölte a törvényhozás. A luxus adókat azóta a városok karolták föl s így a velük járó zaklatástól az ipar és a városi élet meg nem menekült. A többi maig is változatlan. A legtöbb nyugtalanságot a föld- és a kereseti adó okozta. A földadó nálunk valami specialitás. Mivel az adórendszer a maga tökéletlenségeivel a legdusabb

jövedelmeket kiszalasztja ujjai közt, a földre fekszik, ami nem mozdulhat és nem szaladhat el. Szintugy a házadóra. A teher ezen akkora, hogy az építési kedvet adókedvezmények után kellett tőle megmen-teni. Mind a két ingatlan adónak azonkívül az a roppant baja is megvan, hogy a községi adó legnagyobb terhe is ránehezedik. A kereseti adót pedig a családi adó és a 10%-os adóláb tette valósággal gyűlöletessé.

Ez harács és nem adó. Az élet konnivenziája ugy segített rajta, hogy az adókiadó bizottságok, ha jóra való polgárok ülnek benne, egyik fülükre süketek s az állampolgár, az iparos, kereskedő, ügyvéd, orvos, mérnök stb. felejtővedelmét becsületesen letagadja. Még így is sok terhet visel. Ez pedig világos erkölcstelenség; de olyan erkölcstelenség, ami az állampolgároknak rá van kényszerítve. Adófizető, adókiadó és pénzügyi közeg egyforma „becsületességel” üzi. Kivéve ott, ahol politikai pártoskodás van és az ellenfelet el kell nyomni.

Igen kellemes tehát mindnyájunkra az a hír, hogy az adóreform küszöbét elértük, a melynek lényeges pontjai ezek volnának:

A harmadik osztályu kereseti adóban megszűnik a magas 10%-os adókiadási kulcs. Törvény állapítja meg, hogy mennyi jövedelemnek kell a harmadik osztályu kereseti adóból az egész országban befolynia. Az ország adókiadási kerületekre oszlik, melyekben az adózók, fizetett adójuk mennyisége szerint különböző osztályokba soroztatnak. Egy és ugyanazon kerületbe tartozó és ugyanazon osztályba eső adózók egy adótársaságot képeznek és minden adótársaságban külön adókiadó bizottság működik. Az adókiadás annyiból áll, hogy a megállapított kontingensnek a társaságra eső részét a bizottság a társaság tagjai közt a törvényes progresszív kulcs szerint felosztja.

A harmadik osztályu kereseti adó terén kétség nélkül nagy haladás volna e reform, mely az 1896. évi osztrák törvény utánzata. A lényeges az, hogy mekkora lesz a progresszió és mekkora a maximális százalék. Erről a pénzügyminiszter nem nyilatkozott. Az osztrák kereseti adó progressziójáról fogalmat nyújt, hogy 200 kor. kereset után az adó 4 kor., 800 kor. után 30 kor., 2000 kor. után 90 kor. és így tovább.

Esküdtszéki tárgyalás.

Az első esküdtszéki tárgyalás a helybeli kir. törvényszéknél 15-én volt s tárgyat *szándékos emberölés* képezte.

Az esetet lapunk múlt számában ismertettük. Januárban történt Énlakán, hogy Máthé János maratonosi cigány, Gábor Lajos cigánnyal hogy s hogy nem összekülönbözött. Laji cigány tanácsosabbnak látta a dolgnak végét szakítani s Titi Mária védő szárnyai alatt keresett menedéket, aki a kunyhóban foglalataskodott. A felbőszült Jancsi ide is követni szándékozott ellenfelét, azonban az ajtóban Titi Mária utját állta. Ez okozta szerencsétlenségét. A bosszu után libegő cigány a kezében levő késsel sziven szurta az asszonyt, amelynek következtében azonnal meghalt. A vallatás rendén Jancsi cigány részegségével védekezett, azonban a törvényszék, szakértői vélemény alapján, ezt a kifogását elvetette.

A bíróság elnöke *László Domokos*, míg tagjai *Demény Ferencz* és *Mihály János* voltak.

A tárgyalást ünnepélyes megnyitás előzte meg. *László Domokos* ismertette megnyitó beszédében az új intézmény fontosságát, amely után *Harmath Jenő* kir. alügyész, dr. *Soó Rezső* az ügyvédi kamara képviselője és dr. *Válentsik Ferencz* védő tartottak hasonló szellemben beszédeket, üdvözlőlvén az esküdtbírószéket. A gyűlés jegyzőkönyvét *Nagy Kálmán* aljegyző vezette.

Az elővezetett vádlott Máthé János, lapos homlokú, középtermetű. azonban csenevész fejlődésű; kis fekete szeműt élénken forgatja, lelógó bajuszsal, rövidre nyírott hajjal, a rabok daróc ruhájában rossz benyomást tett a jelenvolt közönségre. Az általános kérdésekre eladja, hogy 37 éves, etédi születésű, mesterségére kovács és gyepmester, törvényes felesége és egy 14 éves fia van, vagyontalan, büntetve nem volt.

Az esküdtbírószék a kisorsolás után a következőleg alakult meg: *Demeter Károly* dr., *Szabó Ferencz* földész, *Gönczi Lajos*, *Burszán János*, *Benkő József*, *Végh Gyula*, *Lukács Domokos*, *Pál Tamás*, *Lántzky Sándor*, *Konecz Ármin*, *Barabás József*, *Pap Mózés*. Póttagok: *Gyertyánffy Albert*, *Sándor Ferencz*.

Mint orvosszakértők dr. *Mezei Ödön* és dr. *Ráczkövy Samu* voltak jelen.

A vádirat felolvasása után vádlott nagy részletességgel, bőbeszédűvel mesélte el az esetet.

Tanukul *Vas Zsigmond*, *Klein Tivadar*, *Nagy Sándor*, *Kisztestein Izraelné*, *Spilman Ábrahám*, *Isztojka Gábor* és *Kati*, *Gábor Gábor* és *Gábor Lajos* szerepeltek, akik az elnök, vádló, védő és az esküdtbírószék kereszkérdéseire csaknem megegyezőleg mondják el a nap történetét s az ölés közvetlen előzményeit s vallomásuk mind oda konkludál, hogy vádlott a tett pillanatában teljesen beszámíthatatlan állapotban volt, késével a levegőbe hadonázott, amiközben a saját mellébe is beleütötte azt. Amint tetéről másnap értesült, önként jelentkezett a bíróságnál.

A tanuk kihallgatásával annyira eltelt az idő, hogy a vád- és védőbeszédre este 6 órakor került sor, *Harmath* kir. alügyész a nap folyamán a tanuk által elmondottakból állította össze tömören vádbeszédét. Meggyőzőleg érvelt a vádlott bűnössége mellett. Dr. *Válentsik Ferencz* védőügyvéd ez alkalommal ismételtelen bebizonyította kiváló szónoki képességét s élénk hasonlatok alapján mentegette véden- czét. Beszéde kétségtelen hatással volt az esküdt- tekre. Mindkét beszédet a hallgatóság megéltjezte, amiért természetesen elnöki rendreutasításban részesült.

A bíróság a kérdések megállapítására hét óra után vonult vissza s körülbelül egy órába telt bele, amíg azokkal elkészült.

A kérdések így következtek egymásután:

I. Főkérdés: Bűnös-e Máthé János abban, hogy Énlakán 1900. jan. 9-én Titi Mária-t bicskájával sziven szurta és így életétől megfosztotta?

Ha igen, Máthé János ittassága következtében oly mérvű öntudatlan állapotba jutott-e, mely cselekmény beszámíthatóságát kizárja?

Ha I. főkérdés igen s különkérdésre nem:

1. Ezen tettét előre megfontolt ölési szándékkal követte el? Vagy

2. erős felindulásban keletkezett-e tettes szándéka és azt e felindulásban rögtön végrehajtotta-e? Vagy

3. ezen erős felindulást az okozta-e, hogy sértett vádlottat vagy hozzátartozóit jogtalanul sulyosan bántalmazta vagy megsértette és az emberölést ezen felindulásban rögtön végrehajtotta-e?

Ha I. főkérdés igen, a többi összes kérdés nem.

II. kiegészítő főkérdés. Bűnös-e Máthé János abban, hogy Énlakán 1900. jan. 9-én Titi Mária-t szándékosan, de ölési szándék nélkül bicskájával sziven szurta és így életétől megfosztotta?

Ha I. főkérdés igen, előbbi kérdés nem és az I. főkérdés különkérdése akár igen akár nem:

III. kiegészítő főkérdés. Bűnös-e Máthé János abban, Énlakán 1900. jan. 9-én Titi Mária-t gondatlanságból sziven szurta, minek következtében Titi Mária halálát okozta.

Az esküdték a kérdések tanulmányozásával mint egy órát töltöttek el, a mely után a ver- dőket aképpen hozták meg, hogy a kérdések *első és legutolsó pontjára igennel feleltek*, míg a többi összes kérdésekre nemmel, a melynek alapján Máthé Jánost kilencz hónap és 15 napra ítélték, amibe a vizsgálati fogságot beleszámították. A tárgyalás, mely reggel 9 órától déli 12 óráig tartott és délután 2 órakor kezdődött este fél 12 órakor ért véget.

Ujdonságok.

Esküvő. *Papp Gyula* budapesti műépítész nov. hó 18-án délelőtti 11 órakor esküszik örök hűséget *Rápolti Irmának*, *Rápolti Károly* városi levéltárnok és neje *Kassai Eliza* kedves leányának.

Háromszék vármegye a magyar nyelvért. Háromszék vármegye rendes évi közgyűlése egyhangulag elfogadta, dr. *Bene István* és társainak indítványát, hogy fölíratot intéz a képviselőházhoz aziránt, hogy az 1868. t.-cz. helyébe új törvény alkottassék, amely a magyar nyelv hivatalos használatát minden hatóságnak kötelezővé tegye. Az összes törvényhatóságokat átiratban fölhívják a fölírat támogatására. Nagy szolgálat és nagy érdem tudata jutalmazhatja azoknak a derék magyaroknak hazafias fölbuzdulását, a kik e határozat megformálásában és kimondásában részt vettek. És igen becses erkölcsi szolgálatot tesz a magyarság ügyének minden törvényhatóság, mely a háromszéki határozatot magáévé fogja tenni. Mert a nemzetiségi mozgalmak semmiképpen sem akarnak

lohadni, valóságos hatalmi harc jellegével folynak tovább s ennél fogva nagyon helyénvaló demonstráció lesz, ha a magyarság megfelelő formában megmutatja a mozgolódóknak, miféle ágyukkal rendelkezünk még s ha nem is akarjuk őket elsűtni, mégis — töltve vannak.

Nöegyleti gyűlés. A székelyudvarhelyi jótékony nöegylet választmánya Dr. *Damokos* Andorné elnöke mellett ma délután 2 órakor a vármegyeház kistermében ülést tart, melyre a választmány tagjait ez uton is tisztelettel meghívja az elnökség. A tárgysorozat a következő: 1. A június 16-iki mulatság jöved. elszámolása. 2. Alapszabályok módosítása. 3. Segélyezések iránt beadott kérvények elintézése. 4. Füllérestélyek rendezése. 5. 25 éves jubileum programjának megállapítása. 6. Segélyek felruházása tárgyában indítandó gyűjtés ügye.

Iparkiállítás Kolozsvárt. A hazai ipar támogatása érdekében országsszerte megindult mozgalom felszínre tartására a budapesti kereskedelmi muzeum egy kiállítási ciklust kezdett meg ruházati és bórdiszmű ipari cikkekkel. A kolozsvári iparpártoló bizottság az orsz. iparegyesület után, mint annak idején közöltük, felkérte Hegedüs minisztert, hogy ezt a kiállítást Kolozsvárt is mutassa be. A miniszter a városhoz intézett leiratában késznek nyilatkozott a kolozsvári kiállítás rendezésére, ha a város helyiségről és helyi felügyeletről gondoskodik. A városi tanács a kiállítás rendezése és sikere érdekében mindent el fog követni. Helyiségül a korcsolya-csarnokot jelölték ki, azonban ez csak úgy volna alkalmas, ha egy nagy csarnokkal kibővítenék. A terv kivitele mintegy 100—120 ezer koronába kerülne. Abban az esetben, ha ebből 50.000 koronát a kereskedelmi miniszter fedezne, a többletet a város készségesen áldozná. Ennek a tervnek a kivitelét az összes érdekelték a legnagyobb lelkesedéssel támogatják s érdekében a városon kívül az iparpártoló szövetség, iparkamara, ipartestület, a kereskedők társulata, az iparos egyesület, az erd. gazdasági egyesület és a szépművészeti társaság is külön-külön kérelemmel fognak a kereskedelmi miniszterhez járulni.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter *Nagy Kálmán* helybeli törvszéki aljegyzőt ugyancsak a helybeli kir. járásbírószékhez áthelyezte.

Emléket az agyagfalvi réten. Az agyagfalvi réten felállítandó székely emlékalap javára adakoztak Udvarhelyvármegye törvényhatósága 348 kor. 05 fillér, *Sándor Áron*, gyűjtőívén 2 kor., összesen 350 kor. 05 fillér, ezt hozzáadva a már befolyt 2808 kor. 28 fillérhez, az összege tesz 3157 kor. 23 fill. Fogadják a nemesszívü adakozók hazafias adományukért a végrehajtóbizottság hálás köszönetét. *Ferenczi János* biz. pénzt.

Az udvarhelyi ev. ref. egyházmegye sz.-udvarhelyi fiókköre Patakfalván f. évi okt. 31-én d. e. 9 órán kezdve papi értekezletet tart, melyre a t. tagtársakat és az érdeklődőket tisztelettel meghívom. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 3. A patakfalvi egyház történetének ismertetése. 4. Pénztárnok beszámolója. 5. Az egyházmegyei értekezlet alapszabályai értelmében való átalakulás és tisztújítás. Az értekezlet megelőzi a patakfalvi megújított templom ünnepélyes fölavatása. Alsósófalva, 1900. okt. 18. *Péter Károly* fiókköri elnök.

Iparosok fillérestélye. A Polgári önképző egyesület fillérestélyei sorozatát f. hó 29-én hétfőn kezdi meg.

Színház. *Fekete Béla* színigazgató e hó végén ismét városunkba jön s előadásai sorozatát november 2-án kezdi meg, előreláthatólag a Budapest-szálló nagytermében. Igen valószínű, az előjelekből ítélve, hogy a szintársulat szerencsés konstelláció alatt érkezik városunkba s képes lesz annyi bérletet összehozni, amennyi egy jól szervezett társulat fenntartására mulhatlanul szükséges. Városunkról az a vélemény van szini körökben elterjedve, hogy műpártoló közönsége van, amelynek izlése a műértelemmel párosul és sajnos, azért mégis vajmi ritkán bártorkodik egy-egy nagyobb, rendezettebb társulat ide jönni, mivel itt a vagyoni tönk szélére jut. Ha vizsgáljuk a dolgok mibenlétét, igen könnyen megtaláljuk az okát. A vidéki színész teljesen ki van szolgáltatva a közönségnek; több energiára volna szüksége ahhoz, hogy a maga lábán tudjon megállani s mindjobban kiszabaduljon abból a siralmas állapotból, amikor minden ember maecenasnak érzi magát. Végtelen nagy szegénységére vall különben e városnak, hogy nincsen egyetlen egy alkalmas helyisége a színészek számára s így természetesen még a jobb előadások sem érvényesülhetnek, amit a kö-

zönség mindjárt siet a társulat rovására felírni s a nagyhangú vélemény kimondatik a szegények fejére, a mely aztán a további előadások meddőségét hozza magával. A *Fekete* társulata a tavasszal elég jó impressziókat keltett a közönségben s reményei lehetnek arra, hogy az őszi évadja sikerülni fog, ha gondosan betanult előadásokat nyújt a közönségnek, a mely célból társulatát is újból szervezte. A társulat előadó személyzete a következő: *Nők*: Feketéné Fejér Irén, társalgási színésznő. Gutti Sára, operette, népszimű énekesnő. Szirmay Józsefné hős. Mátrayné Mariska, paraszt komika. Szepesi Szidi, operette s népszimű énekesnő. Pósa Aranka, operette s népszimű énekesnő. Jászai Olga, naiva. S. Sebestyén Kornél, drámai anya. Majosházy Eszti, operett komika. Bérczi Mari, társalgási anya. Bódog Etel, Váradi Mari, Gáspár Etel, Radák Róza, Kiss Jusztí, Baloghné Teréz, kar- és segédszínésznők. *Férfiak*: Fekete Béla, komikus. Mátray Gyula, jellemszínész. Derengi István, bariton énekes. Lukácsy Aladár, társalgási. Kiss Béla, operette tenor. Kemény Bernát, karnagy. Pápay József, apa. Huszti Márton, komikus. Horváth Elemér, szerelmes. Megyery Dezső, Bíró Tivadar, Szilágyi Ernő, Posgai Gyula, Vizaknay Géza, Balogh Károly, segédszínészek és kardalósok. Az előadandó darabok műsora: Napoleon öcsém, Anyaföld, Takácsok, Felfordult világ, Aeneas papa, A mit az erdő mesél, Adorján báró, Leszámlálás, Koldus és királyfi, Széllháziak, Képviselőjelölt, Első per, Homokzátványok, Faust, Király házasság, Szép Heléna, Czigánybáró stb. A bérletárak: I. r. körszék 20 előadásra 32 kor., II. r. körszék 28 korona.

Városi közgyűlés. Székelyudvarhely város képviselőtestülete f. hó 24-én közgyűlést tart, a mely alkalommal a jövő év költségvetése is tárgyalatni fog. A tárgysorozat 25 pontból áll.

A népszámlálás titka. A mostani népszámlálásnál ki fog derülni minden titok. A rejtélyesebb titok kétségkívül a hölgyek életkora. A szifunksznek talányait játszva fejtik meg a tudósok, de a nők életkorának titkával szemben tehetetlenül állanak. Egyik szavahihető történész erősen vitatja, hogy még a Grachusok anyja is, mikor mint tanut hallgatták ki, néhány évet letagadott. Ugyanezt teszi Grachusok lánya is, mikor egy bizonyos koron túl van. Egy maliciózus ember már is fogadást ajánl és pedig tizet egyre, hogy a mostani népszámlálásnál számos nő lesz, ki az 1890-iki népszámlálás óta csak 2-3 évvel idősebb. De ez az udvariatlan ember megjárta, senki sem mert vele fogadni. Ugy kell neki.

Az udvarhelyi ref. egyházmegye egyh. Értekezlete október 23-án, kedden d. e. 10 órakor Székelyudvarhelyt, a ref. koll. nagytermében közgyűlést tart, melyen — a lehető indítványokon kívül — az alapsz. tervezetet fogják tárgyalni. Bod Károly elnök.

Az agyagfalvi emlék. E hó 16-ikán mult ötvenhetedik évfordulója annak, hogy a maroknyi székely nép utolsó alkotmányos nagy gyűlését megtartotta a Küküllő partján elterülő agyagfalvi térségen. E rét, melyen a székelység 1516. óta alkotmányos jogainak gyakorlása végett össze szokott gyűlni, szent a székely nép előtt. Két évvel ezelőtt történt, hogy a kolozsvári történelmi ereklye muzeum megünnepelte az „agyagfalvi gyűlés ötvenedik évfordulóját.“ Ez ünnepély eszméjéből kifolyólag felvetették azon eszmét, hogy az agyagfalvi rétet, a székelyek e Rákosmezejét emlékkellene megjelölni. Az eszme hódított, s rövid idő alatt megalakult aszékely-emlékbizottság, mely igindította a gyűjtést. Azóta a gyűjtés foly, hol kisebb, hol nagyobb eredménnyel s már 3157 kor. gyűlt össze, de így még meglehetősen távol van attól, hogy abból méltó emléket lehene állítani a székely nép eme prytaneumába, politikai imaházába. Most a kegyeletos évfordulón, midőn a székelyek nagy nemzeti gyűlésének ötvenedik évfordulóját ujtják fel emlékezetünkben, járuljunk filléreinkkel a székely emlék végrehajtó bizottsághoz, hogy rövid idő alatt összegyűlhessen az az összeg, melyből méltó emléket lehet állítani a székelyek Rákosmezejére, oly emléket, mely méltó legyen a multhoz, s büszkeséggel töltsse el a jelen nemzedéket.

Agyonyomta a föld. Régóta gyakorlatban van egyeseknél az, hogy a földszükségletüket a város réjtéről fedezik, a honnan kosár számra hordják el azt. Ennek lett áldozata *Heczei* Anna cselédeány. Ugyanis csütörtökön a délután folyamán a vasúti hid közelében a Küküllő régi medrének oldalából máskét kisebb cseléddel ásták ki a földet. Mintegy másfél méternyi mély üreget ástak már befelé, amidőn a fejük felett levő esőtől meglazult földréteg rájuk omlott.

Az egyiknek sikerült előle kiugrani, a másikat félig takarta be, míg a harmadikat, *Heczei* Annát teljesen betemette, úgy annyira, hogy a mikorra kiásták, már megfuladt. A szerencsétlen véget ért cselédet a kórházba vitték, ahonnan tegnap temették el.

Az első fagy. Csütörtökön reggel vékony hártya vonta be az árkokban s a szabadban hagyott edényekben a víz felületét. Csalhatatlan jele volt ez annak, hogy nálunk is immár beköszöntött az első fagy. A levegő szerdán már annyira lehült, hogy sokan havazástól is tartottak. Lassan-lassan tehát eltűnnek a szép illúziók, melyet a napsugaras időjárás és a lombos fák keltettek bennünk; minden ember most már két dolog után vágyik erősen — és ez: a tűzifa és a meleg téli kabát.

Székely Ellenzék. Említettük, hogy a Marosvásárhelyen megjelenő „Marosvásárhely“ cz. hetilap „Székely Ellenzék“ czimvel napi lappá alakult át Dr. *Sebess* Dénes szerkesztésével. Az új napilap igen élénk tartalommal jelenik meg, s jól értesült, eredeti táviratai, programja által a székelymegyék nélkülözhetetlen lapjává tette magát. Ajánljuk a nagyközönség figyelmébe.

Figyelmeztetünk az Ösforrás hirdetésre.

*

Világhírű munka magyar nyelven. Brehm Alfrédnek az állatvilág ritka tehetségű megfigyelőjének és kiváló zoológiai írójának „Tierleben“ czimű tíz kötetes munkája legközelebb magyarul kiadást ér. A világhírű mű, mely gyors egymásutánban angol, francia és olasz átdolgozásban látott napvilágot, a Légrady testvérek kiadásában, az eredetivel azonos terjedelemben s ugyanolyan díszes kiállításban fog megjelenni. A kiadó cég a műnek átültetésére egyik legjobb szakérőnket, Méhely Lajos tanárt és akademikust nyerte meg s a hazai olvasó közönség bizonyára örömmel vesz tudomást a nagy nemzeti vállalkozásról.

Budapest világváros. Ezt mondjuk mi idehaza, de ez a véleménye a világlátott idegenek is. Ne menjünk messze, csak nézzük a nagykörut forgalmát, mely kaleidoszkopszerű képpel a legélénkebb benyomást gyakorolja a szemlélőre. Az élelmes kereskedő, szállodás, bankár mindmennyian az újabb technika vívmányaival iparkodnak a közügyemet üzlethelyiségükre téríteni és meglátszik az igyekezetükön, hogy a hatás elérésére nem riadnak vissza anyagi áldozatoktól sem. Ez a kis elmefuttatás pedig abból az alkalomból jut eszünkbe, hogy az Erzsébet-körut 54. sz. ház előtt állandóan sok a szemlélő közönség, amit egy hölgy okoz. ki a kirakatban sorra mutogatja, mikor lesz az osztálysorsjáték buzása stb. Igazán érdekes megnézni ezt az elmésen összeállított automatát, melyet villam-áram tart működésben s a toilletjeit is a legelőkelőbb műtérmből kapja, sőt a frizurája is a legmodernebb. Hazánkban ez az első ilyfajta mozgó alak a Török A. és Tarsa Erzsébet-körut 44. sz. a fiókbankjában van felállítva és igazán látványosság számba megy. Ez a szolid cég mindent elkövet, hogy a fővárosban levő és ide utazó vevőkörét minél inkább tágítsa s a és a nagyközönségtől már kiérdemelt bizalmat fokozza.

Csak 4 koronaért 200,000 korona nyerhető. Különösen kedvező nyereségi esélyeket nyújtanak az ő Felsége által engedélyezett új államsorsjáték sorsjegyei, minthogy 18,122 sorsjegy 418,640 korona készpénzben kerül egyszerre sorsolásra és a főnyeremény 200,000 korona. Állami felügyelet és kezesség. Minthogy e 4 koronás sorsjegyek előreláthatólag gyorsan elfognak, ajánlatos, hogy ily sorsjegyekre szóló megrendelések a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságnál (Budapest, Gizellatér, Haas-palota) mielőbb, de legkésőbb 8 napon belül bekiel- dessenek. — A nevezett intézetnél osztálysorsjegyek is kaphatók eredeti árakon és megjegyezzük, hogy ez egyuttal az ország legnagyobb osztálysorsjegy elárúsító helye, mely a sorsjegy-vevőknek a legnagyobb előnyöket és biztonságot nyújtja

Közönség köréből.*

Tisztességtelen verseny.

Tek szerkesztő ur! B. lapjának azon iránya, a melylyel a hazai ipar érdekében fáradozatlanul küzd, jogosít fel, hogy arra kérjük, miszerint ugyancsak a helyi ipar ügyében egy pár sornak helyet engedni sziveskedjék.

Szerte e hazában nincsen elterjedtebb, többet emlegetett jelszó, mint a **hazai ipar pártolása, a tisztességtelen verseny megakadályozása, korlátozása.** Jóleső érzéssel vette tudomásul minden iparos Hegedűs miniszter akcióját s a viszonyok javulására engedett következtetni az ő székelyföldi körutja is. Ipar viszonyaink javítása! Hivatalokban, térsadalmi körökben, njságzikkekben, gyűléseken elmondott szónoklatokban mindenki lelkesen bugólkodik honfitársait a magunk ipari viszonyainak javítására buzdítani Sajnos azonban, hogy e jelszavak teréről a komoly cselekvés terére való áttérést még nem tapasztaljuk. De igen szomoruan kell tapasztaljuk igenis azt, hogy a minden józérzésű iparos üzletéből kizárt **szenny-konkurrenzia** már itt városunkban is, sajnos, éppen a fennen hangoztatott jelszavak idejében felütötte fejét és lagsajnosabb az, hogy annál az iparágnál, a mely már természeténél fogva a legsilányabbak közé tartozik, a **könyvkötészetnél.**

A törvényszék és járásbírók szükségleteit eddig mivelünk készítették; természetesen a munka árlejtés utján lett kiadva ami mindenesetre az amugy is nyomott árakat még gyengébbé tette. A jövő 1901. évre az árlejtés f. hó 15-én tartott meg a törvényszék hivatalos helyiségében, a midőn már

* E rovatban helyet adunk minden csak közérdekű fel-szólalásnak, a beküldő felelősségével. Szerk.

nem mi ketten, hanem Betegh Pál könyvkötővel és a megyei hivatalos lap szerkesztőjével hárman árlejtettünk. Hogy minnyire piszkos konkurrenzia, tisztességtelen verseny lett ott kifejtve, abból győződhetik meg a nagyközönség, hogy az amugy is nyomott munkát Betegh Pál **45%-al olcsóbban**, tehát oly árban vállalta föl, a **mely árért mi szakértők**, egész bizonyossággal állítjuk, tisztességes, megfelelő munkát képtelen előállítani.

Mi teljes elismeréssel adózunk a tisztességes, szolid versenynek, azonban nem hagyhatjuk szó nélkül ezt a konkurrenzciát, amely teljességgel nem kollegiális, mivel Betegh Pál sejtette, hogy ő arra a munkára **rá fog fizetni**, de nála az **mellesleg volt, a fő az, hogy neki munkája legyen**, mert a mi elmegy a vámon, az talán visszajön a — hegedűn, sétatálcán, hivatalos lapon, palavesszőn!

Ilyen konkurrenzciával teszünk tönkre a tisztességes, szolid iparosokat, azokat, akiknek mesterségük egy, de ezt aztán **értik is**; tönkreteszik az iparos hitelt, becsületét, mert ők az iparos osztály rákfenéi!

Ezen állapoton segíteni kell. Ez már nem csak a mi érdekünk, hanem minden kollegiális iparosé is, hogy közösen, vállaltva munkáljunk, mert csak így lehet a csupán üres jelszavakat valószínűsítő állításra változtatni.

Felhívjuk az illetékes körök figyelmét e megszivleendő állapotról.

Szabó Gyula.

Ifj. Szemerjay Károly.

Nyomatott Becsek D. Fia könyvnyomdájában.

Halottak napjára koszorukat és guirlandokat szép kivitelben, olcsó árak mellett készíti Gyarmathy Etelka, Sz.-Udvarhely, Bethlen-utca Csánády-ház, udvari lakás. A megrendeléseket kéri idejekorán megtenni, hogy azok pontos időre szállíthatók legyenek.

Makulatura papíros métermázsánként 7 forintért kiadóhivatalunkban eladó.

Eladó telek. A Rózsav-utca jobboldalán, a patakotól második telek, a Kovács Gergely tulajdonán képező telek, melyen több ház van, jutányos áron eladó. Értekezhetni a tulajdonossal a ref. kollegiummal szemben.

100-300 forintig

havonta megkereshető bármely foglalkozású egyének által, biztos és becsületesen, tőke és risico nélkül, hatóságilag engedélyezett állampapírok és sorsjegyek eladásával az ország minden helyiségében. Ajánlatok „Könyv kereset“ czimen Singer Gyula hirdetési irodájába, Budapest V., Sziv-u. 56.

HIVOTHOLOS RÉSZ.

Vezethi: **Jajthelesz Szálmi.**

Ó helybéli hivotos lop o mi kohnkorens ojság ó molt számábó 14 cméter hosszabb és hoszonedj centmtr magosobb olokbábó jelenve meg mogát s vezérchikkhet írvo ezotot kérdezi, hodj: **igen nodj-e?** Ó kohnkorrensz fülvevese okhából ó mü lopunk is egy rovattal kibüvint mogát s minhodj a kohnkorrens Szikhe Odverhelnek mint mostand is ó hivotos rész oz ü legnagyobb erüsség ezen becses másik Ojság az Odvarheli Hiródó is ó mogó kohnkorrens szellemnek fejlesztése végettébül egy állanduan 14 cm. hasszu és 21-gy cm. mogos oj rovathot szürkheszti mogauak o gyüvüre, melynek szerköszthésere szerencsés volt ó lop engem Jajthelesz Knofelblüh Szálmit menyerni s o mely rovat én fogja o jüvüre vezetni ozon czim olott, hodj hivotos rész, vadj pedhig ozon czim olott, hodj „igen nodj-e?“ vodj pedig „hodj igen kitsin-e?“

Mind ó három cim edj edj hivotholos progrem elv foglaljó oz ü mihibe, ó meljeket mogó ó Székkel Odvarhel is voljó és jokorolja, thodniillikh

1-ször. Ó hivotos gyelleg olott mindig olyan thámodások intézni ó Na. varmegye ellen, mely vagy mogát ó varmegyének, vagy sopán sok oz olospán Domakhos Ondor doktor okozza kheilmetlenség, vogy legtülebb egy mosik varmegyei hivotolnok kompromettálja, példomosokért o thonfelogyeló.

2-szor. Nulcvonnegy ives és khét hetős öreg oresságoktul levettet olyan odversalis khölnöfieségeket khüvüni, o melyekbül, khithonje mogat, hogy mig edj felül oz oz öreg oresság sem nem kholhelikas, sem nem khalomistó, hanem sok sopán zsidú — oz ü eszrevitelei szerint ó gymathi szellem nálonk sopán sok ó kothelikok megszigyenithesire erangyoló nogyvárodí verthónosag lehet.

3-szor. Khimothatni, hogy egy tarsodolomban mikhephen lehet „Ez már ó thisztó igozság“ jelige alatt ó békés kothelikos, zsidó és khalvinistó felekhezethó ellenthétek felzovorni.

4. Ezekbül folyólag mi a feladot edj hivotos ojságnok.

5-ször. Eldüthetése onnak óz elüfizetük reszirül, hodj ó hivotos ójság sokaljan „igen nodj-e?“

Részünkhüül idjekezni fogjuk mogunkat órró, hodj ó hivotos ojság gyüvüre is sok o régi pelenka nódsgában thünje fül magath, mert o lephedü olok, hobár oz ü poplon alatti polithikájának megfeleli mogát, mégis igen sok okorjo terjedelme olá thokorni.

Ó gyüvü számunkbon fogjuk mogunknak oz ó nódsg, volomint az öreg Odversarius oresság söt oz jormothi és edjébb betheges telepithvényi és khelevényes ögyek thárjolni, melyeknil fhogvó bé fogjuk bizonyitoni, hodj ó hivotos ojság olojjo puba paphiros thartalmánál fogva sen nem igen nogy.

Khotelikos munkhótársok és khalvinestó márhiremok monkhótársomhül szivesen vetenek fel. Sok sopán kikhérhjuk mogunknak ó jó modjoros dhialektik.

Of viszonthlátásnál **Jajthelesz Szálmi,**

Rovott vezeti,

Üzlethelyiség megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy f. hó 11-én a

Pilseni Sörarszék

Ős-forrás

üzlethelyiségét a Florián-házban megnyitottam.

A valódi világhírű Pilseni-sör egyedüli kimerési helye.

Továbbá valódi tisztán kezelt erdélyi hegyaljai borok; háziisan vezetett jó magyar konyha a legjutányosabb árban áll a n. é. közönség rendelkezésére. Ebéd, vacsorát abbonement, házhoz hordva is adok a legolcsóbb árban.

Kiváló tisztelettel

Zonareggeli: SCHNEIDER G. A. Sándor István.
S kr.

Kitüntetés:

Arany éremmel az 1900. párisi világkiállításon az összes versenyzők között a hangszerek csoportjában.
Hadsereg szállításért ezüst éremmel.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros,
a cs. és kir. hadsereg és m. kir. honvédség egyedüli szállítója

BUDAPEST, II., Lánchíd-utca 5.

Iskolai és mesterhegedűk vonóval.

Gordonkák vonóval.

Nagybőgők vonóval.
Fuvolák.

Szárnykürtök.

Ősi magyar tárogató szabadalmazva.

Czimbalmak.

Elpusztíthatlan, erős hangú harmonikák.

Egy finom hegedű vonóval és tokkal 7 frt.

Templomi és más zenekarok részére szükséges

fúvó- és vonó-hangszerek előnyös fizetési feltételek mellett, legjutányosabb árban szállítanak.

Községi dobok a legjutányosabb árban.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Harmonika árjegyzék külön kérendő.

Magyarország legnagyobb

fúvó-, vonó- és ütő-hangszergyára

1.000,000 korona esetleg a legnagyobb nyeremény

Az összes 50.000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény a leg-szerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő!		Korona
1	jutalom	600000
1	nyerem. á	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
1	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	40000
5	"	30000
1	"	25000
7	"	20000
3	"	15000
31	"	10000
67	"	5000
3	"	3000
432	"	2000
763	"	1000
1238	"	500
90	"	300
31700	"	200
3900	"	170
4900	"	130
50	"	100
3900	"	80
2900	"	40

50,000 nyer. és jut. összegben 13.160,000

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb esélyekkel bíró magy. kir. szab. osztálysorsjáték legközelebb megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000

pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereménnyel huzzák ki és egy kültöldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160.000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz:

egy nyolczad (1/8) frt —.75 vagyis 150 korona.

egy negyed (1/4) " 1.50 " 3 — "

egy fél (1/2) " 3. — " 6. — "

egy egész (1) " 6. — " 12. — "

utánvét mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendelések eredeti sorsjegyekre

f. év október hó 28-ig

kérünk hozzájuk beküldeni.

TÖRÖK A. és TSA. BANKHÁZ

Budapest, V., Váci-körút 4/a.

Fiókbankházak:

IV., Múzeum-körút 11. — VI., Erzsébet-körút 54.
Sok és nagy nyereményt fizettünk ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három és félmillió koronát.

Rendelőlevél levágandó.

TÖRÖK A. és TSA. főelárusítók Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni

Az összeget _____ korona összegben { utánvételezni kérem. } A nem tetsző törlendő postautalvánnyal küldöm.

Pontos cím {

Téli menetrend.

Érvényes 1900. október 1-étől.

V.-v.	Gy.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Gy.-v.	Sz.-v.	V.-v.
715			300	ind. Székely-Udvarhely érk.			620
731			316	Bikafalva			601
743			329	Bögöz			547
807			354	N.-Galambfalva			520
823			411	Bethfalva			501
831			421	Székely-keresztur			453
848			438	Ujszékely			429
902			454	érk. Héjjasfalva ind.			414
209			1025	Brassó		209	800
921			504	ind. Héjjasfalva érk.		1112	403
951	553	1140	532	Szegvár		1053	340
	654	101		érk. K.-Kapus ind.		945	213
		419		N.-Szeben			
	656	125		ind. K.-Kapus érk.		943	158
	849	433		érk. Kocsárd ind.		752	1054
		1030		M.-Vásárhely		1030	115
	854	443		ind. Kocsárd érk.		750	1042
	1046	645		Kolozsvár		555	833
	231	1117		Nagy-Várad		211	342
	750	620		érk. Budapest ind.		915	830

Az indulási és érkezési idők középeurópai időre vonatkoznak.

Az éjjeli idő esti 600 órától reggeli 500 perczig, a perczeket jelző számjegyek aláhuzásával vannak kitüntetve.

Utánnyomat nem díjazatik.

Csak nőket érdekelhet e szenzációs felfedezés! „Afroditin“ mellszépítő, a háremhölgyek csodahatású laurus-írja, mely visszavarázsolja a női kebel elvesztett ifjúi üdőségét, ruganyos teltségét. A testbört bársony-lágyságúvá és selyemfényűvé varázsolja. Ezen csodahatású ír gyógynövényekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégely ára használati utasítással 4 korona. Törvényesen védve. A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában: Budapest, VII. kerület, Mexikói-út 88. szám.

„STEAROPTINUM“

(Olaj-sebtapasz) Bámulatos gyorsan gyógyító olaj-sebtapasz, a mely egyetlen a maga nemében s egy régi család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zúzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásáért kezeséget vállal, a mi ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma. A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában

Budapest, VII. ker., Mexikói-út 88. II. 25.